

og har skiftet Ejere; og jeg tror, at de, der nu sidder med disse Ejendomme, i de fleste Tilfælde ikke er dem, som Loven oprindeligt har tænkt paa.

De første Love, vi fik, havde som Titel Jordlove til Landarbejdere, senere blev det ændret til: Love om Oprettelse af Husmandsbrug. Det er i og for sig rigtigt, at det er blevet ændret, fordi en stor Del af disse Ejendomme netop ikke er kommet i Hænderne paa Landarbejdere og med dem ligestillede, men under Krigen er kommet i Hænderne paa forhenværende Gaardmænd, som har solgt deres Gaarde under Krigen og har trukket sig tilbage med en lille Kapital og saa har set deres Fordel ved at købe saadanne Ejendomme og indbetale Statslaanet; de sidder saa der og nyder deres Kapital. Det er ogsaa en Kendsgerning, at en stor Del af disse Ejendomme er blevet nedlagt under Krigen, og det bevirkede bl. a., at vi den 20. Marts 1918 maatte vedtage en Lov, der forbød dette. Hvorvidt der er sket Nedlæggelser siden denne Lovs Vedtagelse, og siden Loven af 1. April 1919 og den efterfølgende Lov blev vedtaget, er jeg ikke i Stand til at udtale mig om, men jeg kender mange Tilfælde, hvor disse Huse er blevet nedlagt. Den relativt lave Arbejds løn paa Landet begunstigede Jordsammenlægningen. Det vil altid være saaledes, at hvor Arbejds lønnen er høj, kommer Udstykningen, og hvor Arbejds lønnen er relativt lav, finder der Sammenlægning Sted, og dette har i høj Grad fundet Sted under Krigen. Jeg kunde ønske at henstille til den højtærede Minister, om der ikke var Grund til gennem Sogneraadene og igennem Amtskommissionerne at foretage en Undersøgelse af, i hvor mange Tilfælde saadan Sammenlægning har fundet Sted. Vi har under en tidligere Minister foretaget en saadan Undersøgelse med Hensyn til Statshusene. Jeg mindes, at man i 1911 under Landbrugsminister Anders Nielsen foretog en ret omfattende Undersøgelse af, hvorledes Lovene havde virket, og jeg synes, at der var nogen Grund til, at man nu, da man staar overfor betydelige Tilskud fra Statens Side, krævede, ikke alene at disse Tilskud skulde tilfalde de Besiddere, der kom til at sidde paa disse Ejendomme, baade den første, den næste og den næste igen; men ogsaa at faa oplyst, hvorledes de Love, der nu har været gældende gennem 22 Aar, overhovedet har virket, og hvem der til sidst er kommet i Besiddelse af disse Ejendomme. Jeg vil meget indtrængende

henstille til den højtærede Minister, at en saadan Undersøgelse, der let kan foretages gennem Amtskommissionerne og Sogneraadene, der har Tilsyn med disse Ejendomme, finder Sted.

Baade den højtærede Minister og den ærede Ordfører for Venstre (Martin Hansen) gør sig skyldige i en lille Begrebsforvirring med Hensyn til denne Lov, idet de nemlig mener, at Vilkaarene for Overtagelsen af et Husmandsbrug efter denne Lov er de samme som efter Loven om Bortsalg af Jorder i offentligt Eje. Det er ikke Tilfældet. Den højtærede Minister udtalte i sin Fremsættelsestale, og den ærede Ordfører var inde paa det samme her i Dag, at de paagældende, ved Siden af at de skulde have Besætning og Avlsredskaber, skulde eje Tiendeparten af, hvad Jord og Bygninger kostede. Det har altid været saaledes i de tidligere Love — og Instruksur fra Landbrugsministeren har Gang paa Gang paalagt Amtskommissionerne at paase, at det overholdes —, at forsaavidt man holdt sig indenfor Lovens Rammer, kunde man faa hver Øre, som Jord og Bygninger kostede, og den Kapital, den Tiendedel, der blev fordret, kunde man bruge til Besætning og Avlsredskaber, men jeg forstaar godt, at den højtærede Minister i nogen Grad søger at gaa bort derfra, for det vil nemlig svække hans Stilling paa et andet Punkt, idet der fra nogle af dem, der har faaet Jordbrug i Henhold til Lensloven, er kommet Andragende om et Drifts laan. Ved Lovene fra 1899 til 1917 tog man det konsekvente Standpunkt, at man sagde: Saa meget koster Jorden, saa meget koster Bygningerne, og det faar I at laane, saa maa I selv sætte Besætning og Avlsredskaber ind. Saaledes skulde man ganske vist have fortsat, det vilde have været til Gavn, for saa vilde vi ikke i Øjeblikket have haft saa stærk Trang til en Jordlovgivning, som vi har. Man skulde videre have sagt: Og saa skal det være offentligt Fæste fra nu af og i al Evighed. Hvis man havde gjort det, havde der ikke vist sig saa mange Mangler ved Jordlovgivningen, som i ganske særlig Grad har vist sig under Krigen. Jeg vil bede den højtærede Minister om at fravige det Standpunkt, han tilsyneladende indtog ved Finanslovsforslagets første Behandling. Det passer ikke med Lovens Indhold, det passer ikke med Loven, som den er blevet ført ud i Livet, og endnu meget mindre med de Instruksur, som Amtskommissionerne Gang paa Gang har faaet fra Landbrugsministeriet.